

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร (FACTORS AFFECTING BEER BEVERAGE DRINKING OF HIGH SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK, THAILAND)

หนังสือทศ มีสอาด 4837674 / PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ฉัตรสุมน พงศ์กัญญา, น.บ., สม.ม.ปช.ด. (ประชากรศาสตร์), วิไล กุศลวิศิษฏ์กุล,

วท.ม. (ชีวสถิติ), สุธี อยู่สถาพร, น.บ., D.E.A. de Droit des Affaires Contrats., D.enD. (Hons.)(Regime 1984)

บทคัดย่อ

ข้อมูลของสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ปี 2550 พบว่ากลุ่มเยาวชนดื่มเบียร์ ปีละ 2.6 ล้านคน ซึ่งที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามหามาตรการในการควบคุมและลดปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ การศึกษาเชิงสำรวจในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 จำนวน 403 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและใช้สถิติทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่าอายุเฉลี่ยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเริ่มรู้จักเบียร์ครั้งแรก คือ 10.5 ปี โดยผู้ที่แนะนำให้เริ่มรู้เบียร์ครั้งแรกร้อยละ 32.5 คือบิดา และการ์ที่มีบุคคลในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 71.4 มีส่วนสนับสนุนการดื่มเบียร์ของนักเรียนในระดับปานกลาง / สูง นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 51.9 เคยดื่มเบียร์ และปัจจุบันยังคงดื่มเบียร์อยู่ร้อยละ 22.1 โดยอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเบียร์ครั้งแรกคือ 13.5 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.3 จะดื่มกับกลุ่มเพื่อนเป็นครั้งแรก ซึ่งพบว่ากลุ่มเพื่อนร้อยละ 67.9 มีอิทธิพลปานกลาง / สูง ต่อการดื่มเบียร์ สาเหตุเนื่องมาจากความอยากลองร้อยละ 75.2 นอกจากนี้ยังพบว่า ความพึงพอใจในราคาและรูปลักษณ์ของเบียร์ ความใกล้ชิด-ไกลของสถานศึกษา และแหล่งที่พักอาศัยมีอิทธิพลปานกลาง / สูง ต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียน (ร้อยละ 51.9 ร้อยละ 58.1 และร้อยละ 68.4 ตามลำดับ) ในส่วนของการหาได้ง่ายของเบียร์ เช่น ห้างสรรพสินค้าต่างๆร้อยละ 49.0 พบว่า มีอิทธิพลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนในระดับปานกลาง ส่วนการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนในกลุ่มที่ไม่ดื่มเบียร์พบว่าร้อยละ 83.2 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่ดื่มเบียร์พบว่าร้อยละ 28.6 มีการรับรู้ในระดับสูง ส่วนระเบียบและบทลงโทษของโรงเรียนที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบ ร้อยละ 6.7 ของนักเรียนที่ไม่ทราบและเคยลักลอบนำเบียร์เข้าไปดื่มกับเพื่อนในช่วงเทศกาลพบ ร้อยละ 7.2 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า เพศ ระดับชั้น การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนแผนการเรียน ผลการเรียนเฉลี่ย อายุที่เริ่มรู้จักเบียร์ครั้งแรก การดื่มเบียร์ที่ผ่านมา ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางด้านสังคม มีความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการรับรู้กฎหมายและระเบียบรวมทั้งบทลงโทษของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ดังนั้น จากผลการศึกษาชี้ข้อเสนอแนะว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้มาตรการทางด้านจิตวิทยา และมาตรการทางด้านสังคมในการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นมากกว่าที่จะมุ่งใช้มาตรการทางด้านกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมาตรการทางด้านกฎหมายไม่สามารถควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นได้

คำสำคัญ: การดื่มเบียร์ / สาเหตุการดื่มเบียร์ / นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย / วัยรุ่น

190 หน้า

FACTORS AFFECTING BEER BEVERAGE DRINKING OF HIGH SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK, THAILAND

NUENGRUETHAI MESAAD 4837674 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN MEDICAL AND PUBLIC HEALTH LAW ADMINISTRATION

THESIS ADVISORS: CHARDSUMON PRUTIPINYO, Ph.D. (DEMOGRAPHY), WILAI KUSOLVISITKUL, M.Sc. (BIOSTATISTICS), SUTHEE YOOSATAPORN, D.enD. (Hons – Regime 1984)

ABSTRACT

The information of the Stop Drink Network in 2007 points out that 2.6 million teenagers per year drink beer. Government and concerned agencies tried to find measures to control and reduce problems that occurred from drinking alcoholic beverages but the measures are still not sufficient. This survey research aims to find relationships of factors influencing beer drinking of high school students studying in schools under the Office of Basic Education Commission, Ministry of Education in Bangkok Education Service Area Office 1. The data is collected by using questionnaires distributed to 403 high school student respondents and the statistics from Chi-square test.

The study's results show that the average age of high school students discovering knowing about beer for the first time is 10.5 years old. In 32.5 % of student, the first person who introduces beer to them is their father. Family members drinking alcoholic beverages (71.4 %) encourage beer drinking in students at medium to high levels. Most students (51.9 %) used to drink beer and 22.1 % still drink it at present. The average age they start drinking beer regularly for the first time is 13.5 years old. Most of them (66.3 %) drank beer with friend groups in the first time. The finding shows that 67.9 % of friend groups have a medium to high influence toward beer drinking of students, which mostly results from the curiosity to try beer (75.2 %). Moreover, the study found that satisfaction in price and image of beer, vicinity of school and alcoholic beverage-selling venues, as well as students' residences have a medium to high influence toward beer drinking of students with the proportions of 51.9, 58.1 and 68.4 %, respectively. The easy accessibility of beer such as in department stores, which is 49.0 %, has a medium influence toward beer drinking of high school students. For the recognition about laws related to alcoholic beverages among students who do not drink beer, 83.2 % understand it at a medium level. For the group of beer drinkers, the study found that 28.6 % understand the law at a high level. Concerning the regulations and penalty of schools regarding alcoholic beverages, the study found that 6.7 % of students do not know these rules, and 7.2 % used to smuggle beer to drink with friends during festivals. In analyzing other relationship into factors affecting beer-drinking, the research found that gender and grades (Mathayoms 4, 5, 6) relate to beer drinking of high school students with statistical significance at $p = 0.05$, Studying programs, GPA (Grade Point Average), the age of student that discovering knowing about beer for the first time, previous beer drinking, psychological and social factors relate to beer drinking of high school students with statistical significance at $p = 0.01$. The study points out that recognition about laws related to alcoholic beverages and school penalties has no relation with beer drinking of high school students.

Therefore, this study suggests that government and concerned agencies should use psychological and social measures to solve the problem of alcoholic beverage drinking among teenagers rather than aiming to use only law measure that cannot control alcohol consumption of teenagers.

KEY WORDS: BEER DRINKING / CAUSES OF DRINKING / HIGH SCHOOL STUDENTS / TEENAGERS

190 pp.